

HALDEN KOMMUNE

Miljø og landbruk

Nyhetsbrev september 2022

Regionalt miljøtilskudd (RMP)

Søknadsfrist 15. oktober. [Søk via Altinn- Regionalt miljøtilskudd.](#) Søknadsprogrammet for RMP-tilskudd er nå åpnet, vi håper på rekordmange søknader!

[RMP veilederen finner du her på Statsforvalterens nettsider.](#) Merk at veiledningsheftet ikke er oppdatert med nye satser, og at alle satsene er foreløpige. Satsene fastsettes før utbetaling av RMP-tilskudd.

Leverer du søknaden etter fristen, vil tilskuddet bli redusert med 1 000 kroner for hver dag etter fristens utløp. Du kan senest levere 14 virkedager etter søknadsfristen.

Dersom søker har sendt inn søknad, og ønsker å endre opplysninger i søknaden etter søknadsfristen, men før 14 trekkdager har passert, må søkeren ta kontakt med kommunen. Kommunen kan rette søknaden på vegne av søkeren, men denne muligheten er avgrenset til *åpenbare feilføringer*. Andre endringer betraktes som ny innsending av søknaden, med 1000 kr pr. dag i trekk.

Hvordan søke:

- Logg deg inn og velg foretaket du skal søke for. Trykk på «søk regionalt miljøtilskudd» og velg fylket du skal søke i.
- Sjekk at grunnopplysningene dine er riktige, kontonummer og e-post eller mobiltelefonnummer er obligatorisk.
- I skjemaet trykker du på «tegn i kartet». En ny side kommer opp med spørsmål om du vil hente kart fra 2021. Om du ikke har tegnet kart i 2021 blir du bedt om å opprette eiendommen der du skal tegne dine tiltak. Når du er ferdig med å tegne trykker du «tilbake til skjemaet».
- Husk å trykke på «Hent tegnede tiltak» for å hente inn karttegnene til søknaden din.
- Kryss av for egenerklæringer og legg inn vedlegg hvis det er nødvendig, og legg inn en kommentar til kommunen hvis du har behov for det.
- Trykk på «kontroller» og send inn.

Erfaringsmessig vet vi at det er vanskelig å få tegnet helt riktig inn i kartene for RMP. Har du problemer med å tegne riktig, er det fint om du legger inn en kommentar i søknaden.

Dobbeltsjekk om du faktisk har sendt inn søknaden (gjelder også PT-søknaden) ved å se på kvitteringen på hovedsiden.

Ikke søk på tom mage 😊

Stor økning i enkelte tilskuddssatser til vannmiljøtiltak for å følge opp helhetlig plan for Oslofjorden.

Tiltak	Tiltaksklasse (erosjonsrisiko)	Ny foreløpig sats	Kommentar/vilkår
Ingen jordarbeiding om høsten (åker i stubb)	Kl. 1	130 kr/daa	For arealer med korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, grønn gjødsling og grønnfôrvekster. Ikke eng, grasgjenlegg og radkulturer.
	Kl. 1 m/dråg		
	Kl. 2	240 kr/daa	
	Kl. 2 m/dråg		
	Kl. 3		
	Kl. 4		
Direktesådd høstkorn og høstoljevekster	Alle erosjonsklasser	200 kr/daa	Ikke bruk forutgående og/eller påmontert jordarbeidingsutstyr (tinder, skåler e.l.) - såfrøet skal føres direkte ned i jorda.
Fangvekst som underkultur Gjelder for arealer med korn, mais, oljevekster og belgvekster . Fangveksten kan såes om våren ca samme tid som hovedveksten, ifm. ugrasharving, før eller rett etter tidlig tresking av korn o.l.	Alle erosjonsklasser	200 kr/daa	Arealet skal ikke jordarbeides, sprøytes eller gjødsles om høsten. Fangveksten skal være godt etablert, og ikke være hovedvekst neste år.
Fangvekst sådd etter høsting Gjelder for arealer med grønnsaker, rotvekster og poteter .	Alle erosjonsklasser	350 kr/daa	Fangveksten skal være godt etablert om høsten, og ikke være hovedvekst neste år. Arealet skal ikke sprøytes eller gjødsles etter høsting av hovedveksten. Arealet skal ikke jordarbeides før 1.3. året etter. Ved dyrking av tidligevekster skal arealet ikke jordarbeides før 1.11.

Som vi skrev om i sist nyhetsbrev er det ulike tiltak som kan kombineres. Sjekk veileder og husk å ta det med i RMP søknaden!

Har du sådd fangvekst sammen med korn, mais, oljevekster og belgvekster, eller etter tidlig tresking skal du søke på tiltaket *Fangvekst som underkultur § 21*.

Har du sådd fangvekster etter høsting av grønnsaker, poteter og rotvekster skal tiltaket *Fangvekster sådd etter høsting §22* søkes på.

Merk at for å søke RMP- tilskudd må fangvekstene være godt etablert.

Tilskudd til *Fangvekst som underkultur §21* kan gis i tillegg til tiltaket *Ingen jordarbeiding om høsten §17*. Har du vassdragsnære arealer inntil 50 meter kan du søke ytterligere tilskudd på tiltaket *Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer § 19*.

Ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer § 19 kan søkes i tillegg til *Ingen jordarbeiding om høsten §17*.

Direktesådd høstkorn/høstoljevekster §20 kan kombineres med tiltaket «*ingen jordarbeiding på flomutsatte arealer*» (§ 19). Gjelder fortsatt flomutsatte og/eller vassdragsnære areal inntil 50 meter fra vassdraget.

«*Soner for pollinerende insekter*» (§13) kan kombineres med «*grasdekte vannveier og grasstriper i åker*» (§23) og «*grasdekt kantsone*» (§24).

Grasdekt kantsoner, grasdekte vannveier og grasstriper i åker skal føres opp i PT-søknaden som grasareal. Bli ikke grasdekte kantsonen høstet kan du ikke søke produksjonstilskudd. I søknaden skal arealet derfor føres i drift, men ikke berettiget produksjonstilskudd. Grasdekte kantsoner skal ikke oppgis som kornareal. Den høye tilskuddssatsen i RMP er ment å dekke inn tapt avling og produksjonstilskudd.

Skjøtsel av steingjerder, trekker og alleèr. Dette tiltaket ble endret i 2019 ved at det kun gis tilskudd innenfor verdifulle kulturlandskap og nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket. Halden er ikke omfattet av prioriterte kulturlandskap og det gis derfor ikke tilskudd.

Husk miljøkravene før du jordarbeider i høst!

1. Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten. Ved pløying eller tilsvarende jordarbeiding om høsten, skal drågene ha permanent grasdekke.
2. Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten.
3. Det skal være buffersone langs alle vassdrag som mottar avrenning fra jordbruksareal. Dersom det ikke er 8 meter naturlig vegetasjonssone (busker, trær, gras) mellom åkerareal og bekker, vann eller elver (som mottar landbruksavrenning) må du ha sådd gras – 6 meter grasdekt kantsoner, eller sette igjen 20 meter med stubb.

For arealer innenfor Haldenvassdraget og Isesjø:

4. Arealer med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4) skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving tillates til høstkorn på arealer som ikke er omtalt i miljøkrav punkt 1, 2 og 3.

Produksjonstilskudd

Søknadsomgangen starter 1. oktober (telledatoen) og fristen er 15. oktober. [Søk via Altinn - Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket](#)

Både husdyrprodusenter, foretak med planteproduksjon og foretak med bikuber kan levere søknad.

Husk å oppdatere husdyrregisteret før telledatoen.

[Produksjonstilskudd og avløsertilskudd - søkeveiledning - Landbruksdirektoratet](#)

Du kan endre opplysninger i innlevert søknad i 14 dager etter at søknadsfristen har gått ut, fram til 29. oktober. Du kan levere søknaden inntil 14 dager etter søknadsfristen, dvs. frem til og med 29. oktober, men tilskudds utbetalingen reduseres da med 1000 kr for hver dag fristen er overskredet.

Økt tilskudd til drenering av jordbruksjord

I årets jordbruksforhandlinger ble tilskuddssatsene økt. Nye satser er 2.500 kr per dekar og det gis 38 kr pr løpemeter grøft, avgrenset til maksimalt 2.500 kroner per dekar berørt areal. Vi har fortsatt

midler igjen! Har du tidligere drenert eller planert jordbruksareal som har behov for ny drenering, så kan foretak som eier eller leier jord søke tilskudd til drenering.

Det er viktig at du søker før du begynner. [Elektronisk søknadsskjema finner du her.](#)

Søkere som har fått innvilget tilskudd før 1. juli etter gamle satser, kan trekke gammel søknad og sende ny søknad når arbeidet på det omsøkte arealet ikke er påbegynt. Send beskjed på e-post til Kari eller Vibeke om du vil trekke søknaden. Vi avslutter søknaden for deg og du kan deretter søke på nytt.

Nyttige funksjoner i NIBIOS kartløsninger Gårdskart og Kilden

NIBIO har flere nyttige kartfunksjoner. [Gårdskart](#) og [Kilden](#) er de som er mest tilpasset landbruket:

Erosjonskart: Om du vil sjekke erosjonsrisiko og tilskuddsklasse for dine arealer før søknadsomgangen kan du gjøre det på Gårdskart, åpne «Andre kartlag» og velg «tilskuddskart – ingen jordarbeiding om høsten». Trykk i kartet på de ulike blå feltene slik at du kan se hvilken erosjonsklasse det er. Under «Andre kartlag» kan du også velge «drågerosjon».

Planlegge dreneringsarbeid eller utbedring av hydrotekniske anlegg? Kartskisse kan lages i Gårdskart eller i Kilden og lastes opp i søknaden. Velg tegne- og måleverktøy over kartet. Deretter kan du tegne punkt, linjer og flater samt skrive tekster. For linjer og flater kan du velge om du samtidig vil måle lengde og areal. Du kan endre på det du har tegnet, da vil lengden eller arealet oppdateres automatisk. Dette fungerer også på mobil. Ønsker du å lagre skissen slik at den kan hentes opp igjen og redigeres, så kan du logge deg inn i Gårdskart å gjøre nettopp det.

Alle teigene vises ikke: Hvis eiendommen du har søkt på har teiger som ikke kan knyttes entydig til bare en grunneiendom, vises ikke disse i gårdskartet før du velger «Vis alle» øverst på venstre side. Det kan eksempelvis være teig oppgitt som «uregistrert jordsameie» i matrikkelen. Det er areal som flere eiendommer har i fellesskap. Areal tall for disse teigene vises for seg, nederst i arealtabellen under «Andre arealer tilknyttet eiendommen». Velger du fanen «Arealfordeling på teignivå», kan du også få listet alle gårds- og bruksnumrene som har andel i jordsameiet.

Hvordan så det ut i «gamle dager»? Du kan se på flybilder i både Gårdskart og Kilden. I Gårdskart kan du velge Flybilder under «Bakgrunnskart» på venstre side, da får du opp det nyeste bilde som finnes for området. Velger du «Eldre flybilder», får du opp et felt hvor det står «heldekkende nyeste». Når du klikker der, listes alle flybildeprosjektene som dekker utsnittet du har på skjermen og du kan velge hvilket år som skal vises. Både Gårdskart og Kilden henter flybilder fra Norge i bilder:

<https://norgeibilder.no>

Jordprøver

Landbrukskontoret har prøveesker, bestillingsskjemaer og jordbor til utlån. Vi tar også imot eskene til videresending til Eurofins.

Ta kontakt med Kari tlf. 47693270 eller Vibeke tlf. 92860482.

Vi minner også om krav til gjødselplan. Ved kontroll i forbindelse med produksjonstilskudd vil vi spørre etter gjødselplan.

Temasamlinger om klima i landbruket høsten 2022

Dato	Tema	Foredragsholder	Sted
29.09	Klimakalkulator	Utvalgsleder Øyvind Holt Østfold bondelag Inga Holt, NLR	Kommunestyre-salen, kl. 18.30
17.10	Jordhelse	Else Villadsen, NLR	Erik Håkenby, Håkenbyveien 423, kl. 14.00-16.00
08.11	Klimatilpasning og hydroteknikk	Øyvind Akselsen, NLR	Kommunestyre-salen, kl. 18.30

Klimaarbeid og innføring av klimakalkulatoren

29.09.22 kl. 18.30, Kommunestyresalen, Rådhuset

Øyvind Holt innleder kvelden om klimaarbeid i Halden kommune. Østfold bondelag vil fortelle om Landbrukets klimaplan, hvorfor vi trenger en klimakalkulator og hva den gir oss av informasjon. NLR (Norsk Landbruksrådgivning) vil så gi en introduksjon til klimakalkulatoren. Her kan du få muligheten å kartlegge klimagassutslipp og karbonbinding på gården din. Ta med egen PC for å få mest mulig ut av møtet. Målet er at flest mulig tar kalkulatoren i bruk, og Halden kommune vil derfor gi 1000 kr i tilskudd til alle som tar den i bruk i løpet av året.

Invitasjon følger med. Påmelding gjøres til kari.schjerven@halden.kommune.no innen 26.09.22. Det vil bli servert pizza. Velkommen!

Innovasjon Norge – IBU midler

Nye søknader for 2023 er søknadsfristen 1. desember 2022 for å søke midler til investeringsprosjekter både [tradisjonelt landbruk](#) og [tilleggsnæring](#).

Søknader innen utviklingsprosjekter dvs. tilleggsnæring etablerertilskudd og bedriftsutvikling er søknadsfristen 1. desember. Det er løpende søknadsinngang og saksbehandling gjennom året så lenge det er midler. Det blir satt av en egen pott med midler til tilleggsnæring.

Bruk [dokumentasjonsguiden](#) da den viser kravet til dokumentasjon i ulike søknader. Søknaden går først til kommunen for en uttalelse og sjekk om den er fullstendig, før saksbehandler i IN mottar den.

Etter jordbruksforhandlingene 2022 er det blitt endringer i tilskuddssatsen. Maksimal prosentsats for tilskudd til investeringer settes til 40 % av godkjent kostnadsoverslag. Øvre grense for tilskudd settes til 3,5 mill. kr pr prosjekt.

Innovasjon Norge er med å finansiere:

- Tilskudd til investeringer i produksjonsanlegg/driftsbygninger og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter
- Tilskudd til gjødsellager med eller uten gjødselseparator med fast toppdekke eller minimum 10 måneders lagringskapasitet, samt biorestlager med fast toppdekke. Gis inntil 25 %, maks kr 200.000.

- Tilskudd til mindre investeringer i forbindelse med generasjonsskifte, personer under 35 år til investeringer inntil kr 1,5 mill. Det gis inntil 50 %, for kvinner 70 % av godkjent kostnadsoverslag.

Særskilte prioriteringer

- Små og mellomstore bruk
- Ombygging til løsdrift for melkebesetninger med 15-30 kyr
- Tørke- og lageranlegg i kornproduksjon
- Frukt-, grønt- og veksthusnæringen
- Økologiske produsenter som må gjøre større investeringer som følge av endrende krav knyttet i Eus økologiregelverk
- Prosjekter som gir økt matproduksjon for produksjoner med markedspotensial
- Prosjekter med energi og klimaeffektive løsninger
- Investeringer som bedrer dyrevelferd

		Tradisjonelt	Tilleggsnæring
Etablerertilskudd 	Idéavklaring: avklare og utvikle forretningsidé Etablering: utvikling av tjeneste/produkt frem til markedsintroduksjon		X
Bedriftsutvikling 	Produktutvikling, kompetansebygging, markedsundersøkelser, testsalg, nettverksbygging og markedsføring		X
Generasjonsskifte 	Mindre investeringer i forbindelse med generasjonsskifte for å oppretthold drifta Personer under 35 år	X	X
Investeringer 	Investeringer i produksjonsanlegg/ driftsbygninger og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter	X	X

Autorisasjonskurs for plantevernmidler

Norsk Landbruksrådgiving Øst vil i høst arrangere grunnkurs for «Autorisasjonsbevis for bruk av plantevernmidler». Kursstart er 1. november og påmeldingsfristen er 15. oktober. Teoridagene vil foregå på Teams, men praksisdagen og eksamen blir fysisk samling. Mer informasjon om dager, og lenke til påmelding, finner du på NLR sin [hjemmeside](#). Kontakt inga.holt@nlr.no, tlf. 48 16 30 73.

I høst tilbyr NLR kun grunnkurs, trenger du oppdateringskurs vil dette bli tilbudt til våren, eller du kan ta det digitalt via [Mattilsynet.no](https://mattilsynet.no)

Prosjekt – «sandsvalehotell»

Sandsvalene er dessverre blitt færre av i Halden og kommunen ønsker derfor å legge til rette for kunstige hekkeplasser til sandsvaler, som kalles «sandsvalehotell». Disse hotellene, består av kasser med rørganger med sand og er mobile. Vi kunne ønske at grunneiere med nye eller gamle sandtak eller har områder med bratte skråninger med sand om å melde sin interesse til kari.schjerpen@halden.kommune.no.

Viltforvaltning

Hjortejakta er i gang, og det meldes om mye felt hjort på Idd. Også på nordsiden av byen, i Berg hjortevald er det felt hjort i år. Elgjakta er rett rundt hjørnet, og valdene melder om oppstart 5. oktober.

Strømstøtte

For å motta strømstøtte for perioden april 2022 til og med juni 2022, må søknadsskjema sendes innen 30. september 2022. [Se informasjon om strømstøtte hos Landbruksdirektoratet.](#)

Til slutt!

Søknadsfrist for PT og RMP- tilskudd er 15. oktober for begge ordningene.

Fagkveld – introduksjon til klimakalkulatoren, ta med PC, torsdag 29. september kl. 18.30, Kommunestyresalen i Rådhuset.

Markvandring – jordhelse, mandag 17. oktober kl. 14. hos Erik Håkenby, Håkenbyveien 423. NLR viser og forklarer nytten av fangvekster og redusert jordarbeiding. Sett av dagen! Invitasjon kommer.

Tidligere nyhetsbrev kan du finne på [nettsiden til Halden kommune.](#)

Følg [Viken-bonden](#) på Facebook, der Statsforvalteren legger ut aktuell informasjon om Viken landbruket.